

संस्कृतभारती (उत्तरतमिल्लाडु)

परीक्षा – गीताप्रवेशः (प्रथमभागः)

अवधि: - घण्टाद्वयम्

अङ्काः 75

माघः – विकारिसंवत्सरः ५१२०

फिब्रवरी - २०२०

मुख्यसूचना - सर्वप्रश्नानाम् उत्तराणि उत्तरपत्रे लिखत ।

1) सन्धिं विभज्य सन्धिनाम लिखत ।

6

क) गन्धन्त्यमूढाः ख) तच्छलोकेन ग) तदोच्यते
घ) सोऽधिगच्छति ड) पुना रमते च) गृहीत्वैतानि

2) सन्धिं कृत्वा सन्धिनाम लिखत ।

4

क) प्राहुः + अव्ययम् = ख) भीष्मः शेते = ग) अर्जुनः + उवाच =
घ) षण्मासाः + उत्तरायणम् =

3) णत्वं केन कारणेन प्राप्तं / न प्राप्तम् इति विवृणुत ।

3

क) कर्मणा ख) कृष्णेन ग) मारीचेन

4) आवरणे दत्तस्य धातोः निर्देशानुसारं रूपं लिखत ।

3

(क) भवता _____ संस्कृतकार्येण देशसेवा भवति । (कृ + कर्मणि शानच्)
(ख) शते जनेषु एकः _____ भवति । (दा + तृच्)
ग) गीतस्य _____ तस्य आनन्दप्रदं भवति । (श्रु + ल्युट्)

5) 'क्त' प्रयोगं कृत्वा वाक्यानि भूतकाले परिवर्तयत ।

4

क) सा देहलीम् आगतवती । ख) पितामहः श्लोकं पठितवान् ।
ग) शिक्षिका एकां गीतां श्रावयति । घ) पिता कार्यालयं गमिष्यति ।

6) 'सति सप्तमी' प्रयोगेण वाक्यानि योजयत ।

4

क) द्रव्यं नष्टम् । धनिकः दुःखी जातः ।
ख) परीक्षा सन्निहिता । छात्राः पठने निरताः अभवन् ।

- ग) सख्यौ आगते । अनुजा क्रीडितुं गतवती ।
घ) पिता कार्यालयं गतवान् । माता भोजनं कृतवती ।

7) यथोचितं णिजन्तवाक्यानि लिखत । 4

- क) पुत्रः शालां प्राप्नोति । पिता (ख) गोविन्दः पुस्तकं नयति । सुरेशः
ग) शिष्यः मन्त्रार्थं बोधति । गुरुः ... (घ) छात्रः श्लोकं जानाति । अम्बा

8) यथोचितं सन्-प्रत्ययान्तं रूपं लिखत । 4

- क) सः सेवां कर्तुम् इच्छति । (ख) बालकः जेतुम् इच्छया अक्रीडत् ।
ग) मोक्तुम् इच्छुभिः पूर्वजैः यथा कृतं तथा कुरु । (घ) बालाः फलानि खदितुम् इच्छन्ति ।

9) समस्तपदं समासनाम च लिखत । (षण्णाम् एव) 6

- क) तपः एव धनं येषां ते (ख) त्रयाणां लोकानां समाहारः ग) भक्त्या उपहृतम्
घ) संस्कृतभाषायाः प्रचारः, तम् (ङ) कृतं भोजनं येन सः च) आकाशः च भूमिः च
ज) न विद्यते विद्या यस्याः सा झ) नद्याः समीपम्

10) विग्रहवाक्यं प्रदर्श्य समास-नाम लिखत । (चतुर्णाम् एव) 4

- क) बुद्धियुक्तेन (ख) कुण्डलहिरण्यम् ग) अहिनकुलम्
घ) अधनेषु (ङ) जितेन्द्रियाः च) उपगङ्गम्

11) तद्धितान्त-पदानि लिखत । 4

- क) बुद्धिः अस्याः अस्ति इति (ख) विनतायाः अपत्यं पुमान्
ग) धीरस्य भावः (घ) गुणः अस्य अस्ति इति

12) यथोचितं तरप्-तमप् / ईयसुन्-इष्टन् प्रत्ययानां प्रयोगं कुरुत । 4

- (क) नदीषु गङ्गा ____ (पवित्र) (ख) पाण्डवेषु युधिष्ठिरः ____ । (वरीयस्/वरिष्ठ)

(ग) पद्येषु सुभाषितानि ____ (मधुर) (घ) रामलक्ष्मणभरतशत्रुघ्नेषु रामलक्ष्मणभरताः ____ ।
(ज्यायस्)

13) सोदाहरणं ५-६ वाक्यैः विवृणुत । (एकम् एव) 5
अन्वयरचना / कारकम् / अव्ययीभावसमासः

14) एकस्य श्लोकस्य पदविभागं अन्वयं तात्पर्यं च लिखत । 5

निर्मानमोहा जितसङ्गदोषा अध्यात्मनित्या विनिवृत्तकामाः ।
द्वन्द्वैर्विमुक्ताः सुखदुःखसञ्ज्ञैर्गच्छन्त्यमूढाः पदमव्ययं तत् ॥
अथवा
काव्यशास्त्रविनोदेन कालो गच्छति धीमताम् ।
व्यसनेन तु मूर्खाणां निद्रया कलहेन वा ॥

15) चित्रं दृष्ट्वा दशवाक्यैः कथां लिखत । 5

14) कमपि एकं विषयम् अधिकृत्य १०-१२ वाक्यैः प्रबन्धं रचयत । 10

संस्कृतपठनस्य प्रयोजनम् / संस्कृतभाषायाः प्रचारः

वदतु संस्कृतम्

॥ शुभम् ॥

जयतु भारतम्